

Predsednica Republike Slovenije

NATAŠA PIRC MUSAR

**Poslanica
predsednice Republike Slovenije Nataše Pirc Musar
ob državnem prazniku, dnevu Primoža Trubarja**

Predsedniška palača, 8. junija 2025

Drage državljanke, spoštovani državljani,

na današnji dan se s spoštovanjem poklanjamo Primožu Trubarju, ki je s svojim delom in vizijo utemeljil slovenski knjižni jezik ter tako odločilno prispeval k oblikovanju naše narodne zavesti. S prvo tiskano knjigo v slovenščini, ki je izšla leta 1550, nas je Trubar prvič nagovoril kot skupnost – kot Slovence.

A naša jezikovna zgodovina sega mnogo dlje. Brižinski spomeniki, najstarejši znani zapis v slovenščini in sploh v kateremkoli slovanskem jeziku, pričajo, da je slovenščina duhovno bogata že več kot tisočletje. Danes hranjeni v Bavarski državni knjižnici, so neprecenljiv del naše skupne kulturne dediščine.

Jezik je vezivo naroda. Ni le sredstvo sporazumevanja, temveč prostor našega mišljenja, čustvovanja in skupne identitete. V njem se ohranja zgodovina, oblikuje kultura in utrjuje vez med generacijami.

Najbolj prevajan in nagrajevan slovenski avtor Drago Jančar je nekoč izpostavil pravo srž knjige in branja. Literatura morda neposredno res ne spreminja sveta, se pa lahko na intimni ravni dotakne ljudi. Branje je zato mnogo več kot tehnična spretnost – je temelj razmišljanja in pogoj za delujočo demokracijo. Na to nas spominja tudi Ljubljanski manifest o branju na višji ravni, predstavljen leta 2023 pred začetkom Frankfurtskega knjižnega sejma.

Le razmišljujoč in ozaveščen državljan lahko odgovorno sooblikuje skupnost. Zato je spoštovanje jezika in knjige danes enako pomembno kot nekoč – morda celo bolj.

Naj bo dan Primoža Trubarja praznik naše skupne zgodovine, našega skupnega jezika in naše skupne prihodnosti. Zahvalimo se vsem ustvarjalcem pisane slovenske besede – ne glede na to, ali pišejo znotraj naših državnih meja ali izven njih.

Naš kulturni prostor pa bogatijo tudi tisti, ki vanj prispevajo z deli v jezikih narodnih skupnosti, v jezikih ki sestavljajo Rastočo knjigo, ki jo je Tone Pavček opisal kot »knjigo, ki je več kot knjiga«, ter vsi ostali tuji avtorji. Vsi prispevamo v svetovno zakladnico pisane besede.

Zavedajmo se moči besede. In ohranjajmo tisto, kar nas povezuje.

Vsem želim ponosen in navdihujoč praznik.

Nataša Pirc Musar
predsednica Republike Slovenije